

امید چرا قاتل سریالی زنان شد؟

دکتر ایوب میلی

جرم شناس
و عضو هیات علمی
دانشگاه

امید برک معروف به قاتل بزرگراه، مجرمی است که اقدام به ارتکاب ۱۰ فقره قتل علیه زنان جوان و میانسال در شهرستان کرج و شمال کشور کرده بود. او پس از دستگیری و اعتراف به قتل ها، انگیزه های مختلفی را برای ارتکاب این جنایت ها مطرح کرد. مثل انگیزه مالی، انتقامجویانه یا جنسی. هرچند مدت زمانی از اعدام این بزه کار می گذرد اما جامعه کماکان مستعد و آستان وقوع چنین حوادث تلخی است و با پاکسازی صورت مساله نمی توان یک جامعه بدون جرم و انحراف و ناهنجاری را تجربه کرد.

هرچند مطالعات مختلفی درباره این قاتل انجام شده اما به طور کلی باید اشاره کرد بررسی های آسیب شناختی و جرم شناسانه درباره قتل های سریالی چه در ایران و چه در خارج قدمت چندانی نداشته و مطالعات، مربوط به سه دهه اخیر است و به همین دلیل با داده و یافته های زیادی روبه رو نیستیم.

با این حال هر واقعه جنایی شرایط انحصاری خود را دارد و بی شک قتل های سریالی هم از این امر مستثنا نیست و متاثر از زمینه ها و ریشه های زیستی

و روان شناختی یا در نتیجه تلفیق عوامل و بسترهای جرم را شکل می گیرند. البته روشن و مبرهن است که وجود هیچ یک از زمینه ها به تنهایی برای ظهور و استمرار این قتل ها کافی نیست بلکه این زمینه ها باید با برخی مؤلفه های تقویت کننده و آسیب زا ترکیب شود تا زمینه شکل گیری و پیمایش یک قاتل سریالی را در مسیر مجرمانه فراهم کند و یک فرد به ظاهر معمولی را که بنا به اظهارات اطرافیان این شخص فاقد آثار و نشانه های حداقلی از ناهنجاری، انحراف و اختلالات شخصیتی بوده، به یک قاتل سریالی تبدیل کند. همچنین چنان شرایطی را ایجاد کند تا از لحاظ انگیزشی یا شخصیتی نوعی سماجت و مداومت در تکرار و میل به کشتن هم نوع، بدون ندامت و پشیمانی در او تکوین یافته و چنین فردی را که یک جوان به ظاهر ساده و مسافرکش بوده به ورطه نوعی اعتیاد مجرمانه و شدیدترین جنایت علیه انسان سوق دهد. به هر حال مطالعه زندگی و گذشته این مجرم، حاکی است او گذشته تاریک، سخت و نابسامانی را که سرشار از آسیب و کمبود و نارسایی بوده پشت سر گذاشته است. مطالعه زندگی امید و برخی قاتلان سریالی طی سال های اخیر نشان می دهد مهم ترین آسیب دوران کودکی این شخص و

امثال او در پدیده طرد شدن و کمبود محبت خلاصه می شود. کما این که وی در جریان دفاعیات خود همواره از اختلافات والدین خویش و بی توجهی آنها به خود به عنوان یک آسیب جبران ناپذیر یاد می کرد. آسیبی که به اعتقاد بنده، شاخصه انگیزشی و مهم در بیشتر قاتلان سریالی محسوب می شود و می تواند باعث بروز و تشدید احساس بی ارزش بودن، نالایقی و عدم اعتماد به نفس و حس خود کم بینی و حقارت در این اشخاص شود. این موضوع باعث می شود به تدریج نوعی فرآیند ضد اجتماعی شدن در شخصیت آنها بروز کند. اگر به بعضی مؤلفه های شخصیتی فردی، زیستی امید برک توجه کنیم، مشاهده می کنیم که قربانیان او طیف خاصی از زنان که اغلب زنان جوان و میانسال و نیز دارای همسر بودند معرفی شده اند. جالب این که او در دفاعیات و مصاحبه های خود نه تنها احساس ندامت و پشیمانی نمی کند بلکه اعلام می کند هر روز میل به کشتن در او بیشتر و بیشتر می شده و اگر دستگیر نمی شد باز هم به قتل زنان ادامه می داد. و از بعد انگیزه شناختی او علت این امر را خیانت این زنان به همسران خود معرفی می کند که البته با بررسی جنایات ارتكابی توسط او و توجه به این که امید پس از قتل قربانیان خود به سرقت اموال آنها نیز مبادرت می کرد، می توان چنین نتیجه گرفت که ادعای خیانت این زنان نوعی فرافکنی و مظلوم نمایی اجتماعی بوده است. از لحاظ شیوه و روشی که در قتل استفاده شده، اغلب قتل ها از طریق خفگی به وسیله روسری یا خفگی با دست بوده و در کنار انگیزه انتقامجویی که به عنوان انگیزه قاتل معرفی شده انگیزه مالی و جنسی هم مشاهده می شود.

در جریان مطالعه گذشته این مجرم و طی مصاحبه هایی که با او انجام شد اعلام می کند به خاطر شکایت واهی یک زن که قصد اخاذی از او را داشته و او در دوران جوانی پول درخواستی این زن را نداشته مدتی را بی گناه در زندان به سر می برد و از نظر او این برچسب زنی مجرمانه،

یک برچسب زنی ناعادلانه و برخلاف حقیقت بوده و موجب بروز و تقویت حس انتقامجویی از زنان در او می شود. اما گذشته از این انگیزه های فردی، نامبرده در بخشی از اظهارات خود به سابقه خانوادگی و دعوای والدین خویش که همراه با بی توجهی و کمبودهای عاطفی و طرد شدن از حلقه خانواده بوده اشاره می کند. حتی خصیصه بدبینی و شکاکیت را به پدرش نسبت می دهد و علت اصلی اختلافات و دعوای والدین خود را همین بدبینی و شکاکیت می داند. از طرف دیگر در بخش دیگر اظهارات اعلام می کند در مواردی که مرتکب قتل می شدم به نوعی آرامش روحی می رسیدم. در جای دیگر هم می گوید تحت تاثیر مصرف الکل یا داروهای اعصاب حالت عادی نداشتم و هر بار که قتل را انجام می دادم احساس آرامش می کردم. از منظر بزه دیده شناسی ملاحظه می شود که دلیل زنان قربانی به دلیل شرایط و سبک و شیوه خاص زندگی خود که توأم با نوعی بی پروایی در مدیریت رفتار و رفت و آمد بوده خود به عنوان یک محرک مقصر و جرم را زمینه بزه دیدگی خویش را توسط این شخص فراهم کرده اند و در نهایت این فرد مجال و فرصت پیدا کرده طی سالیان متمادی مبادرت به قتل قربانیان بی دفاع و البته تاحدودی مقصر کند که البته این درباره همه قربانیان صادق نیست.

در تحلیل نهایی علت شناسانه و جرم شناختی از عوامل موثر در شکل گیری این قتل های سریالی آنچه مسلم است این که وقوع جنایات ارتكابی توسط این قاتل متاثر از علل و عوامل مختلفی بوده که برخی از این عوامل به زمینه های زیستی و شخصیتی او بر می گردد. بخش مهم دیگر به شرایط و بسترهای محیطی جرم را به ویژه محیط خانواده و اجتماع و در کنار این عوامل، بخشی نیز به مداخله و نقش آفرینی و مطلوبیت اهداف و سیل های مورد نظر یعنی قربانیان قتل های سریالی بر می گردد. آنچه مهم است و حتی در آخرین دفاعیات این مجرم نیز بیان شد این که با اعدام این افراد هر چند بتوان یک آرامش نسبی و ظاهری را بر جامعه حاکم کرد و موجبات تسکین و کاهش آلام و دردهای ناشی از جرم را مخصوصا نسبت به خانواده های قربانیان فراهم کرد مع الوصف باید این نکته را از منظر سیاست گذاری جنایی و اجتماعی مدنظر قرار داد مقابله با بزه کاری آن هم با ابزار مجازات بدون ریشه یابی علل موثر در وقوع جرم صرفا نوعی مبارزه با معلول تلقی می شود و در بلند مدت نمی تواند به عنوان تنها ابزار موثر در پیشگیری و جلوگیری از تکرار جرم محسوب شود. از این جهت به نظر می رسد تاکید بر برنامه های پیشگیرانه وضعی در حوزه های خانوادگی، فرهنگی آموزشی و غیره یک عامل مفید و موثر در کنترل و کاهش این جرایم و جنایات ه تلقی می شود.

سند خودرو سواری ام وی ام ۳۱۵ (هاج یک) مدل ۱۳۹۷ به رنگ سفید روغنی به شماره پلاک ۷۹۸۷۹۸ ۷۹ ایران ۴۵ به شماره موتور MVM477FJA072885 شماره شاسی NATFBAMD1J1061769 به نام مهدیه خوارزمی با کد ملی ۲۹۹۳۷۷۶۱۰ مفقود گردیده و از درجه اعتبار ساقط می باشد.

اینجانب محترم خوال مالک خودرو وانت پیکان به شماره موتور 11518002763 و شماره شاسی 008094255 به علت فقدان اسناد فروش خودرو تقاضای روثوث المثنی اسناد مذکور را نموده است. لذا چنانچه هر کس ادعایی در مورد خودروی مذکور دارد ظرف ۱۰ روز به دفتر حقوقی سازمان فروش شرکت ایران خودرو واقع در پیکان شهر ساختمان سمند مراجعه نماید. بدیهی است پس از انقضای مهلت مذکور طبق ضوابط مقرر اقدام خواهد شد.

برگ سبز و سند کمپانی سواری پژو پارس مدل ۱۳۸۵ رنگ نقره ای متالیک شماره موتور 12485002216 شماره شاسی 19344248 شماره پلاک ۴۱۶ ن ۹۳-ایران ۱۱ به نام جوانشیر حسینی پور بوسونی مفقود گردیده و فاقد اعتبار است.

آراستگی پوشش کارمندان خود را به باسپارید

پوشاک فرم

اولین ارائه دهنده تخصصی پوشاک ادارات

آدرس فروشگاه: تقاطع خیابان ولیعصر و طالقانی، مجتمع تجاری نور تهران، طبقه سوم تجاری، شماره ۹۰۶۷

تلفن: ۰۲۵-۸۸۲۲۶۰۳۵ همراه: ۰۹۱۲۷۰۱۵۱۲۲

@form1
manto_uniform

www.form1.ir
formiran@yahoo.com